

henvendte som paa Folk, der kunde have en vis Anledning til at være interesserede i Afgjørelsen af saadanne Sager. Man kan ikke undgaa et vist Stin under visse Forhold, men dette Stin kan aldrig være tilstede, naar Bevillingen meddeles af den høieste Autoritet. Jeg ser altsaa ikke, at det i praktisk Henseende vil vindes Noget ved at gjøre dette Brud paa Lovens Princip, at Bevillingsmyndigheden nu overføres fra Regeringen til Kommunalbestyrelsen, og jeg synes, at det har saa meget mindre Anbefalende ved sig, som vi jo paa et ganske lignende Omraade paa Landet have den Bestemmelse, at det er Regeringen, der i Kongens Navn meddeler slige Bevillinger. Der foreligger jo ogsaa en mærkelig Udtalelse fra selve Kjøbstadkommunerne om dette Spørgsmaal. Kjøbstadskommissionen har nemlig med megen Omhu behandlet dette Spørgsmaal, og der var fra Odense indkommet et Forslag om Ordningen af Tildelelsen af Borgerstabs paa Vertishushold, Gæstgiveri med Videre, som gik i samme Retning som det, det erede Medlem har fremsat. Da det imidlertid kom til Behandling i selve Kjøbstadskommissionen, fik det ingensomhelst Tilslutning, der var saa godt som Ingen, der udtalte sig for det, og man var enig om, at det vilde være det Rigtigste og Hensigtsmæssigste, ikke at komme ind paa en Vej, hvor det kunde faae Udfæende af, at Protektionsstyret kunde finde Udgang ved Bevillingernes Meddelelse. Man stillede derfor et Forslag, der i det Allervesentligste blev optaget i Loven af 23de Mai 1873, som den Lov, man dengang ansaa for den bedste til at raade Bod paa Forholdet. Det har jo senere vist sig, at disse Foranstaltninger ikke vare tilstrækkelige, og jeg kan i saa Henseende ikke tilbageholde den Bemærkning, at det har noget forundret mig, at man ikke har benyttet Udgangen til at begrænse disse Næringsbrug ved Vedtægter paa en fyldigere Maade, end sket er, for det kan dog vel ikke have været anderledes, end at man paa mange Steder kunde have gjort det. Endel af disse Borgerstaber kunne være ældre end Loven af 23de Mai 1873, men det er ogsaa navnlig efter den Tid, at disse Borgerstabsers Tal har tiltaget meget betydelig i Kjøbstæderne. Jeg kan ikke tro, at hvis man havde benyttet sig af den Udgang, som Loven af 1873 giver til ved Vedtægter at begrænse Antallet af disse Næringsbrug, man saa vilde have naaet det meget uforholdsmæssige Antal af Beværtningssteder, som nu findes i adskillige Kjøbstæder. Men det er ikke det eneste Middel, som Kjøbstadkommissionen foreslog. Man foreslog ogsaa en Forhøielse af Brændevinsafgiften saa meget som muligt. Der var allerede gjort Noget iforvejen i saa Henseende, idet man paa en vis Maade indirekte havde opfordret Kommunalbestyrelserne til at sætte Brændevinsafgiften saa højt som muligt. Ved Lov af 2den Juli 1870

bestyrelsen satte Afgiften til det Mindste, der kunde gives — Brændsen laa imellem 10 og 200 Rdl. — skulde Staten fremdeles have det Halve og Kommunekassen det Halve, men hvis Kommunalbestyrelsen satte Afgiften over det Mindste, beholdt Kommunekassen det Overstydbende. Deri ligger ogsaa en Forklaring til et æret Medlem (Bloug), der yttrede, at det ikke var rigtigt, at Staten delte disse Indtægter med Kommunen. I den nu af mig nævnte Bestemmelse i Loven af 2den Juli 1870 ligger altsaa en Opfordring for Kommunerne til at sætte Brændevinsafgiften til et flækkeligt Beløb for selv at beholde det hele Udbytte af Forhøielsen udover Minimum. Man tilraadebe tillige at gaa en Vej, som kan gaas, nemlig at flytte disse Næringsbevillinger op i høieste Klasse af dem, der ere nævnte i Loven af 1857 § 12; der er nemlig der nævnt 4 Klasser for Størrelsen af Prisen for et Borgerstabs, de saakaldte „Borgerstabspenge“. Derved kunde man noget modarbejde den overhaandtagende Mængde af denne Slags Næringsbrug, som ere komne tilstede. — Jeg skal endnu gjøre opmærksom paa et Forhold, som fortjener nogen Omtale, og det er det, at det ikke er alle Flækkerne, som ere undtagne fra de Bestemmelser, der gjælde for Landet. Der er nogle Flækker, der ere stillede i det Forhold, at det er Regeringen, der paa Kongens Vegne meddeler Bevillingen. De ere i saa Henseende betragtede som Land, og der vilde ikke, forekommer det mig, være nogen særlig Grund til nu at overlade til disse Flækker Kommunalbestyrelse at meddele disse Bevillinger, som hidtil overensstemmende med Loven ere meddelte af Ministeriet. — Endelig skal jeg henstille til Overveelse, om det dog ikke var muligt, at man paa anden Maade kunde opnaa det, man her tilsigter. Jeg kan ikke se rettere, end at, hvis man fik en Lov, der overlod til Kommunalbestyrelserne selv at give sig Vedtægter af noget mere udfrakt Bestaenhed end dem, som de nu kunne udstede paa dette Gebet, kunde man maaske paa en fyldigere Maade end ved denne Lov naae til Maalet. Hvis en saadan Lov gav Kommunalbestyrelsen Udgang til at stille disse Fordringer til dem, der fik dette Næringsbevis eller Borgerstabs, hvis man gav Kommunalbestyrelsen Myndighed til at stille Fordringer til Lokalets, Beværtningsstedets Indretning osv. — man kunde tænke sig disse Fordringer gaaende i forskellige Retninger, man har jo hørt saa mange Udtalelser om, i hvor mange Retninger det var ønskeligt, at der kunde gives bestemte Regler for disse Forhold — jeg siger, hvis man fik en Lov, der gav en saadan almindelig Bemyndigelse til Kommunerne til hver efter sit Lær og sine Forhold at give Vedtægter, sigtende til Forbringelsen af det Forhold, der er under Omtale, forekommer det mig ikke usandsynligt, at man derved vilde kunne opnaa ligesaa Meget som ved at give Kommunalbestyrelserne Bemyndigelse til at med-